

НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ РОМАНУ ДЖОНА ФАУЛЗА «КОЛЕКЦІОНЕР»

Марія Задорожня. Автопортрет

Задорожня Марія Олексіївна, учениця 10-го класу комунального закладу «Ліцей «Мрія» Кропивницької міської ради»
Наукові керівники: МАНОЙЛОВА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА, кандидат філологічних наук; ТІХОНЕНКО СВІТЛАНА ОЛЕГІВНА, вчитель зарубіжної літератури комунального закладу «Ліцей «Мрія» Кропивницької міської ради», кандидат філологічних наук.

Задля досягнення цієї мети передбачається вирішення наступних завдань:

уточнити сутність прийому «точка зору», простежити еволюцію цієї наративної стратегії у світовому літературному процесі

визначити провідні напрями літературознавства в теорії перспективи розповіді й виокремити її конститутивні ознаки

виявити особливості функціонування прийому «точка зору» в романі Дж. Фаулза «Колекціонер»

розкрити бінарні опозиції в романі крізь призму наративних стратегій

з'ясувати, як точка зору сприяє розкриттю філософських та символічних смислів тексту роману Дж. Фаулза «Колекціонер»

Мета роботи – розглянути наративні стратегії в романі Джона Фаулза «Колекціонер», з'ясувати функції точки зору на різних рівнях тексту та встановити її роль у створенні своєрідної алегоричної розповіді про зіткнення двох світоглядних систем

Обкладинка до твору (вільний доступ в мережі)

Зазначеними чинниками зумовлений вибір об'єкта наукової роботи – роман Джон Фаулз «Колекціонер». Предмет дослідження – наративні стратегії роману

Аналізуючи твір, ми використовували низку загальнонаукових та літературознавчих методів

культурно-історичний

інтертекстуальний
вид аналізу

порівняльно-історичний

герменевтичний

Ілюстрація з мережі. Вільний доступ

Точка зору в літературі – позиція наратора в розповіді; чиясь особиста думка чи ставлення до чогось у тексті; наративна перспектива, композиційна структура, що власне і виступає текстотворною категорією

Ілюстрація з мережі. Вільний доступ

Точка зору в оповіді наповнює текст філософським, символічним та алегоричним змістом, несе смислотворчу функцію. Наративний прийом – два оповідачі у тексті (множинний наратор) – створює полярний художній світ твору, розгортає смертельний двобій між двома системами цінностей, між високим та нищим, між брудом та чистотою, жорстокістю та благородством. Клеф'ґ та Міранда – антагоністи твору, будучи оповідачами, розкривають власні концепції існування, погляд на світ та своє місце у ньому. Те, що у творі більше немає активних персонажів, тільки ті, яких згадують герої, обмежений простір – будинок Клеф'ґа, а, особливо, підвал, звужують художній світ тексту, надають йому риси символічного рингу

Ілюстрація з мережі. Вільний доступ

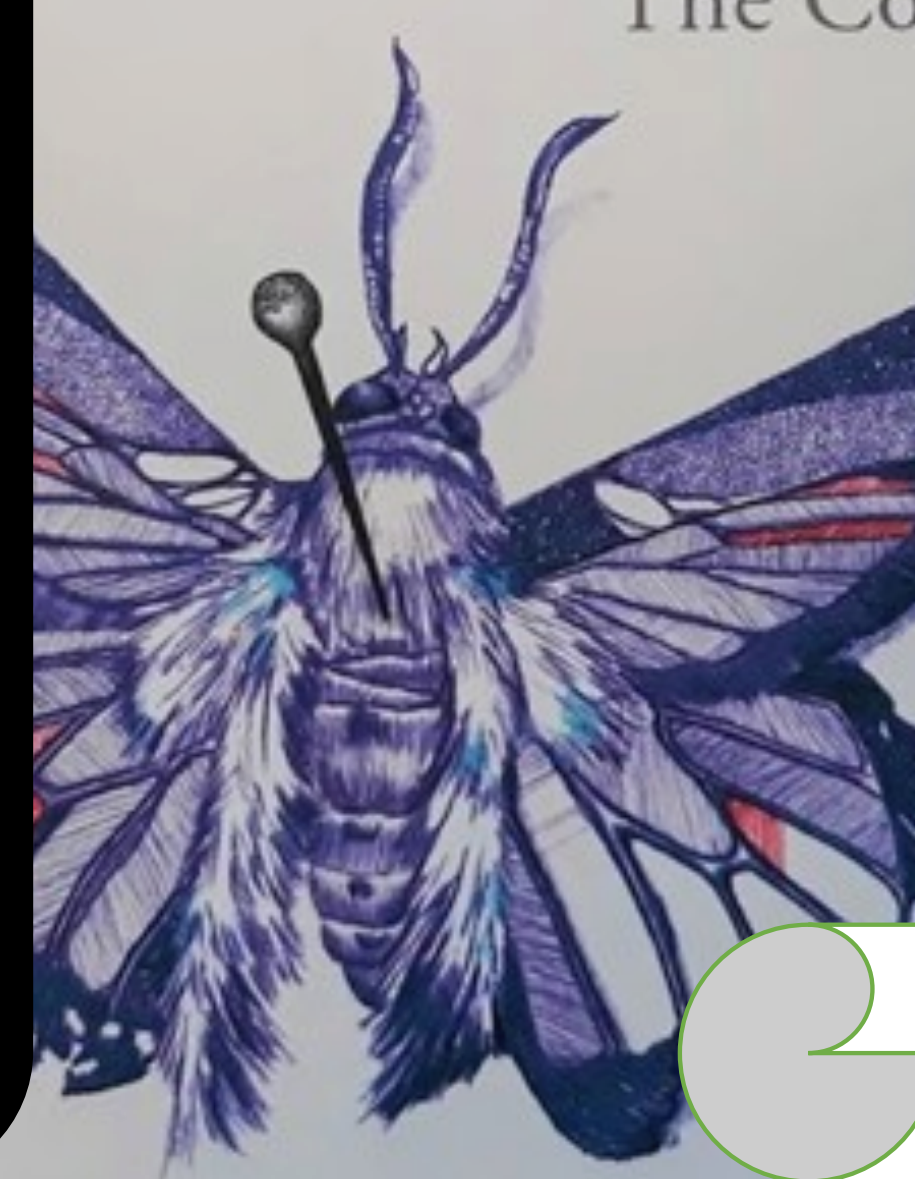
Наративна стратегія автора дозволяє йому підняти важливі філософські теми, які хвилювали людство ще з часів Античності: що є об'єктивна дійсність? Що є мистецтво? Яка його роль у долі людської цивілізації? З позиції Міранди читачу розкривається необхідність прекрасного для порятунку духовності, для захисту від калібанов, мистецтво для героїні стало тією соломинкою у страшні часи полону, яка надавала їй сил боротися та жити. Множинний наратор дозволяє автору не тільки показати дві ворогуючі світоглядні системи, а й розгорнути шлях деградації (Клеф'ґ) та шлях духовного зростання (Міранда).

Ілюстрація з мережі. Вільний доступ

ВИСНОВКИ

У процесі роботи над проектом ми дійшли наступних висновків: уточнили сутність прийому «точка зору», простежили еволюцію цієї наративної стратегії у світовому літературному процесі. Науковці розглядають роль наратора у тексті з різних ракурсів. У тексті наративна позиція може рухатися між персонажами, примушуючи читача адаптуватися до зміни розповіді

У своєму дослідженні ми виявили особливості перспективи розповіді в романі Дж. Фаулза «Колекціонер». Автор використовує прийом множинного наратора у тексті. Наративна структура роману, те, що події читач бачить з двох перспектив, «розхитує» читацьку точку сприйняття, примушує читача постійно переосмислювати сюжет, розглядати його під різними кутами зору, породжує нові смисли, додає розповіді притчевості